

CENA lista: U pretplati za četvrt god. K 48—, za polugodište K 24—, tromesečno K 12—, mesečno K 4—, u maloprodaji 16 fil. pojedini broj. OGLASNI primaju se u upravi lista: trg. Cuztoza 1. Lisak Jos. Krmpotića.

Izlazi svaki dan u 5 sati večernje.

Godina IV.

U Puli, ponedjeljak 7. oktobra 1918.

Broj 1163

Nemačka mirovna nota.

Berlin, 6. (D. u.) Wolffov ured javlja: Posredovanjem švicarske vlade predsjedniku Wilsonu prosledovana nota imade sledeći sadržaj: Nemačka vlada molí predsjednika Udruženih država, neka uzme u svoje ruke akciju za mir, neka obavesti sve ratujuće države o toj zamolbi te neka ih pozovu, da sađu opunomoćenike, e bi se započelo s pregovaranjima. Ova prihvaća program, sadržan u poslanici predsjednika Udruženih država Amerike od 8. januara 1918. i u njegovim kasnijim anuncijacijama, osobito u govoru od 27. septembra 1918., kao osnovku za mirovna pregovaranja. Da se spreči daljnja krvoprolića, molí nemačka vlada, neka se bezodvlačno sklopi primirje na kopnu, na moru i u zraku. Meks, princ badenski, državni kancelar. Kako je istaknuo državni kancelar u svom govoru, Turska se sprema, da preduzme isti korak.

Nemačka je nota puno ozbiljnija nego li naša. Čovek, koji ju je sastavio, bio je svestan svoje odgovornosti te je ispuštao svaku rečenicu, koja bi mogla biti na štetu tom mirovnom koraku. Ne govori se u njoj više o obrambenom ratu i o prejašnjim namerama, da se sklopi mir. Jednostavno i pristojno molí za mir i primirje, ističe spremnost, da se pregovara na temelju Wilsonovog programa i ne osvrće se na sve ostalo, što nije nužno spomenuti. U Nemačkoj su novi ljudi na kormilu, kojima su se zgdale stare fraze, a kod nas, vladaju još uvek Husarek, Burian i Wekerle. To se može razabrati iz jednostavne mirovne ponude.

RATNI IZVEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 6. (D. u.) Službeno se javlja: Talijansko bojište: Nema većih bojnih akcija. Kod Neumark, u južnom Tirolu, bili su usled talijanske zračne navale na logorište ratnih zarobljenika, usmrćeni brojni talijanski ratni zarobljenici. — Balkansko bojište: Južno od Skumbija bojevi zalaznica. Na srpskoj smo fronti povukli naše čete iz Vranja. — Poglavica generalnog stožera.

Nemački.

Berlin, 6. (D. u.) Iz velikog ne glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina naslednika prestolja Rupprechta: U Flandriji i pred Cambrom miran dan. Zivalna izvidnička delatnost na mnogim mestima fronte. — Vojna skupina von Böhm: Predzadnje smo noći napustili luk položaja između Crevecoira i Beurevoira, koji je bio izbočen prema kanalu Banteuxa i Le Catelet, te smo povukli tamo stojeće čete u stražnje linije. Englezi i Francuzi nastavili su svoje navale između Le-Catelet i severno od Montbrehain. Beurevoir i Montbrehain ostali su u njegovim rukama. Na ostaloj se fronti skršile njegove navale pred našim linijama. U bojevima kod Beurevoira odlikovala se osobito pričuvna, pešačka pukovnija broj 56 pod zapovedništvom majora von Löbbecke. — Vojna skupina nemačkog naslednika prestolja: Suzbili smo ponovne navale Francuza i Talijana na Chemin des Dames. Nastavljajući kretanje, započeto 3. oktobra istočno od Reimsa i na obim stranama Suippesa, povukli smo tečajem predzadnje noći naše položaje južno od Briemont-Berry te smo zaposeli stražnje položaje. Tečajem dana sledio je neprijatelj. Mi smo stajali s njim u bojnom kontaktu na Suippes, na obim stranama grada Reims, kod Nieu-Châtelet, kod Lavannes, Pontserverges i na Arnei. Između cesta, što od Somme-Py vode na sever i istočno od Lirya napao je neprijatelj opetovano s jakim silama. U teškim smo bojevima održali beziznimno naše položaje. Vestfalska pešačka pukovnija broj 55 i zapadnopruska pešačka pukovnija 144 odlikovale se osobito u tim akcijama. 199 pešačka divizija suzbila je neprijatelja, koji je više puta jurišao u 15 talasa proti uzvisinama Liry. Poručnik Markock sa satnijama pešačke pukovnije broj 357 imade vanredan udeo kod obrane od neprijatelja. Neprijatelj je na tom mestu pretrpio najteže gubitke. Na zapadnom rubu Argona skršile se delomične navale neprijatelja. — Vojna skupina von Gallwitz: Između Argona i Moze nastavio je Amerikanac svoje jake navale. Zapadno od Exermonta uspeo mu je, da provali za jedan kilometar severno od mesta. Ovde su se skršile posledne ponovno provaljujuće navale. Na obim stranama cesta, što vode od Charpentrya na Remagnes, skršile su se opeta posvema navale pred linijama alzacijskolorenskih i zapadno pruskih pukovnja. Dalje na istok prodro

je neprijatelj u šumu Fay. U ostalom bio je suzbijen. — Jučer smo oborili 37 neprijateljskih letala i dva pripeta balona. Osim toga sastrelismo tečajem boja iz skupina, koja je bila na putu, da napadne Pfalz, 5 aeroplana. — Jugozapadno bojište: Naše, do sada u okviru bugarske armije boreće se čete, odvojile se, te se povlače u svoja mesta za koncentraciju. U potpunoj su meri izvršile svoju dužnost te se vanredno odlikovale. — Azijsko bojište: U Palestini, na strani naših vernih turskih saveznika boreći se nemački bataljoni, morali se povući pred golemom nadmoći neprijatelja te uzmiču preko Damaska u severnom smeru. — Ludendorff.

Položaj na ratištima.

Jučerašnje su operacije bile označene uzmakom Nemaca između St. Quentina i Cambraia, gde su izpraznili izbočeni jedan luk, u širini od 16 i u dubini od 8 kilometara, istočno od Reimsa, gde traje nemački uzmak na širokoj fronti već dva dana. Tamo su se Nemci povukli u širini od 40 kilometara i u dubini od nekih 15. Ali čini se, da time nije dovršen još taj uzmak, koji će, po po svoj prilici, imati za posledicu takodjer povlačenje nemačkih fronta zapadno od Reimsa. Nemačko vojno vodstvo ide, čini se, za tim, da u postavi ispravnu crtu između Cambraia i Verduna, čime bi polučilo znatnu prištednju na vojnicima i na materijalu. — Amerikanci i Francuzi nastoje iz petnih žila, kako bi pomislili nemačkom vojnom vodstvu računati te nastavljaju ngordeće protunavale između Suippesa i Moze. Kako se velik deo nemačke fronte povlače ili pripravlja na uzmak, dobilo je vojno vodstvo privremeno iz tih fronta nove pričuve, koje baca u Flandriju, u prostor Cambraia i između Suippesa i Moze, gde se nemački otpor usled toga podvostručio a napredovanje antantnih četa zaustavilo. — Iz austrijskog izveštaja proizlazi, da su Srbi osvojili Vranje.

Engleski izveštaji od 4. i 5. oktobra javljaju, da su Englezi napredovali u prostoru između St. Quentina i Cambraia. Zarobili su kod toga 800 momaka.

Belgijski izveštaj od 4. oktobra bavi se sa ofenzivom u Flandriji, te ustanavlja, da su engleske, belgijske i francuske čete osvojile za 48 sati čitavi lanac flandrijskih brežuljaka. Mesim poduzećima proširile se uspešni na frontu od 40 kilometara. 10.500 je zarobljenika, među kojima 200 časnika, bilo do sada nabrojeno. Plen iznosi: 350 topova, 200 oklopnih mužara i 500 strojnih pušaka. Engleski su letaci imali velike zasluge kod te p. bede.

I engleski izveštaj od 4. oktobra bavi se sa tom frontom te javlja, da su 9., 29. i 35. divizija usprkos nepovoljnom vremenu polučile u tom prostoru napredak od preko 9 milja u veoma teškom području. Tim su operacijama bile prekoračene pozicije prošlogodišnje flandrijske ofenzive. Englezi su dopremili 4000 zarobljenika i preko 100 topova.

Francuski izveštaji od 4. oktobra bave se glavno s bitkom u Champagnei. Severno od St. Quentina prodre su francuske čete u Les-Dins, zarobile 400 momaka i zaplenile 4 topa, sva četiri teška, dva od 21 cm. U Champagnei su francuske i engleske čete upotpunile uspeh prejašnjeg dana te porinule svoju frontu unapred za više od 4 kilometara. Severno od Somme-Py osvojile su ove čete sela Vaudessin, Dentrien, St. Souplet i šume u okolici Grand Belloisa. Dalje na istok doprle su sve do okolice St. Etienne, ustalile se na visoravni Orfeuil te osvojile selo istog imena. Francuzi su ispraznili Callerange, koji nije sada u ničijem posedu te stoji između obiju topništva.

* Tajni dokumenti o kralju Ferdinandu, Malinovu, Rizovu etc. Boljševička „Izvestija“ priopćuju tajne dokumente, iz kojih proizlazi, da se kralj Ferdinand već davno bio obratio na Rusiju i na antantu, da postigne mir. Antanta nije nikako htela da pristane na bugarski osvajalački program. Kod ovih je pregovaranja igrao takodjer veliku ulogu bivši bugarski poslanik u Berlinu, pokojni Rizov, „veliki prijatelj Nemaca i Nemačke“, kako su ga u svoje doba slavile nemačke novine. Ferdinand je tim svojim koracima hteo da spasi sebe i dinastiju, koja je u Bugarskoj usled nepopularnog rata bila ugrožena. Ako su ovi tajni dokumenti istiniti, čitava je stvar veoma zanimiva te dokazuje, koliko se može držati o službenim izjavama i proglasima, o vernosti i nepokolebivoj stalnosti saveza.

* Atentat na generalguvernera u Beogradu. 3. oktobra u večer pokušala je 25 godišnja Beogradjanka Leposava Bošinović atentat na generalguvernera generala Remena, koji nije uspeo, pošto

joj je pobočnik generalov pravodobno preteo oružje. Radi se o historičkoj, trudnoj ženi, koja je rečarstveno poznata zbog smetanja javnog mira.

* Pregovaranja između Rumunjske i Ukrajine. Kijev, 4. (D. u.) Danas su u Kijevu započela pregovaranja između Ukrajine i Rumunjske.

* Nemačke čete ostaju u Ukrajini. Kijev, 4. (D. u.) Wolffov ured javlja: U zvaničnim nemačkim krugovima smatraju se glasine, što se iz nova šire, da nemačke čete napustaju Ukrajinu, neosnovanim. Nemačke će čete svakako ostati u Ukrajini.

* Između Rusije i Ukrajine došlo je kod mirovnih pregovaranja do nesuglasica, radi kojih preli prekinuće pregovaranja. Naredna će se sedobdržavati 7. t. m.; u kojoj će se konačno odlučiti o mirovnim pregovaranjima i o primirju.

Iz slovenskog sveta.

Iz Hrvatske. „Slovenski Narod“ javlja iz Zagreba od 2. oktobra: Danas je došao u Zagreb ministar za Hrvatsku u ministarstvu Wekerle, gospodin dr. Unkelhäuser, o kojem su sve nemačke novine javljale, da je njegov imenovanje „unmittelbar bevorstehend“. Došao je slično kao Tizza u Sarajevo, a vratilo se slično kao on, z dugim nosom. Hrvatska je kriza sustavni deo jugoslovenske krize, koja ne nalazi u štadiju rešavanja. Ovo rešavanje biće medjutim posve drukčije, nego su si predstavljala gospoda onda, kad su se latna tog posla. Kad su hrvatski delegati po konferencijama sa Wekerleom odputovali iz Pešte, bili su brzoglasno pozvani kralju u Warholz, gde su vladaru obrazložili nacionalno svoje stanovište. Svi su razgovori trajali ukupno preko sat i četvrt. Iza njih primio je kralj opet Unkelhäusera u audijenciju. Delegati su u audijenciji obrazložili nacionalno svoje stanovište, da se naše pitanje ne daje rešiti delomično niti u etapama, već samo ukupno i u jedamput. Pitanje je samo jedno, trojedično srpsko, hrvatsko i slovensko. Dr. Unkelhäuser došao je u Zagreb s velikim naortima. Obećao je koaliciji finansijsku samostalnost i ujedinjenje Bosne, Hercegovine i Dalmacije s Hrvatskom. Već iz toga proizlazi, da su u Beču i Pešti postali nešto popustljiviji. Ali to nije dostatno. Radi toga je Unkelhäuser odputovao razočaran, kao što i Wekerle. Hrvatska koalicija zauzela je u pitanju bana čvrsto stanovište i ne popušta. Ban mora da uživa poverenje većine hrvatskog sabora. Ovaj ban je odgovoran hrvatskom saboru. Nema dakle drugog puta za rešavanje našega pitanja: ili udovoljiti svim našim zahtevima ili nasilje. Ali ovo se potonje sredstvo nije rentiralo. U Hrvatskoj su se dakle prilike razjasnile, što će se dokazati ustanovljenjem narodnog veća. To si želi i dopisnik „Slovenskog Naroda“, koji misli, da je nadošlo doba za otvoren i muževni nastup hrvatsko-srpske većine sabora.

Iz Balkana. Sarajevski „Glas Slobode“, glasilo bosansko-hercegovačke socijalne demokracije, priložuje jedan uvodni članak pod naslovom „Još jedan čin balkanske tragedije“, kojega se može u mnogim pogledima posvema odobravati. List piše: Strašna je tragedija balkanskih naroda, strašni su bili njeni prvi činovi, a svaki dalji čin je sve strašniji i užasniji. Intrige veliko-kapitalističkih država i nesretna politika balkanskih vlada i dinastija, njihove megalomanske težnje, da dominiraju na Balkanu mesto da žive u slozi i bratstvu, prouzrokovale su balkanskim narodima milione žrtava i njihova sudbina nije nikad bila, a danas nije, u njihovim rukama, nego u rukama velikih sila. Da su vladajuće klase i partije malih balkanskih država vodile onakvu politiku, kakvu su im diktili narodni interesi, da su mesto sejanja mržnje i svadje medju narodima radile na njihovom zbližavanju i udruženju u savez balkanskih naroda, sudbina balkanskih naroda bila bi u njihovim rukama i za vreme ovoga rata Balkan bi mogao biti poštedjen strahovitih ratnih događaja, pa ako to i ne bi, sigurno ne bi na balkansko zemljište stupila noga ni jednog vojnika ma koje strane države. Ali naopako se radilo, pa su naopake i posledice. Sejanje mržnje i težnja, da se jedna balkanska država osili na račun druge, dovelo je do borbe medju balkanskim državama, u prvom redu do suparništva medju Srbijom i Bugarskom i njihova otimanja o Mačedoniju. Kada su 1912. godine hrišćanske balkanske države ušle zajednički u rat protiv Turske, Srbija i Bugarska imale su ugovor o podeli Mačedonije. Kada su bile pobediteljice protiv Turske, one su na svoj ugovor zaboravile i došlo je do srpsko-bugarskog rata 1913., u kome su ratovale i Grčka i Rumunija protiv Bugarske. Pokroviteljice balkanskog saveza od 1912. bile su caristička Ru-

Jadranska banka

u Trstu.

Oglas.

Na temelju zaključka redovite glavne skupštine dioničara Jadranske banke od 15. svibnja tek. god. i ovlaštenja c. k. vlade odličilo je niže potpisano upravno veće, da izda

25.000 dionica Jadranske banke po K 400— nom. vrednosti

dioničari time dioničku glavnicu za K 10.000.000-- na K 30.000.000-- , uz sledeće uvete:

1. Posednicima starih dionica pripada pravo opcije na

20.000 dionica za cenu od K 575-- tel quel

dočim se za

5.000 dionica za cenu od K 675-- tel quel

otvara javna supskripcija i za nedioničare.

2. Dionice IX. emisije sudeluju na uspehu banke sa istim pravima i dužnostima kao i stare dionice. počevši od **1. sečnja 1919.**

3. Pravo opcije pripada posednicima starih dionica, koji za pet starih dionica mogu dobiti dve nove uz prvenstveni tečaj od K 575--. Dioničari, koji žele da izvrše opcijsko pravo, treba da polože plaštevne dionica jednom od zvaničnih mesta, koje prima supskripcije.

4. Predbeležbe na dionice javne supskripcije po K 675-- primaju zvanična mesta, ali upravnom veću pristoji pravo repartacije supskribiranih dionica.

5. U slučaju, da prigodom repartacije bude potpisatelju dodeljeno manje dionica, nego li je predbeležio. povratice mu se uplaćeni višak dne 1. studenoga tek. god.

6. Predbeležba i uplata dionica u celosti mora uslediti izmedju 25. rujna i 15. listopada 1918., u kojemu roku treba da se također izvrši pravo opcije.

7. Dobitak na tečaju novih dionica pripasće — po odbitku svih troškova i pristojbina pričuвної zakladi Jadranske banke.

8. Subskripcije primaju:

- Jadranska banka u Trstu i njezine podružnice u Beču (I. Tegetthoffstrasse 7-9.), Dubrovniku, Kotoru, Ljubljani, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku i Zadru, te ispostava u Kranju.
- Bauka i štedionica za Primorje na Sušaku i njezine podružnice u Bakru i na Reci,
- Hrvatska centralna banka za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu i njezine podružnice u Mostaru, Bos. Šamcu, Tuzli i Zenici,
- Hrvatska Zemaljska banka, podružnica u Zagrebu,
- Prva hrvatska štedionica u Zagrebu i njezine podružnice u Belovaru, Brod n-S., Crikvenici, Delnicama, Djakovu, Karlovcu, Kraljevici, Novom, Oseku, Požegi, Reci, Senju, Sisku, S. Ivanu Zel., Varaždinu, Vel. Gorici, Vinkovcima, Virovitici, Vukovaru i Zemunu,
- Srpska banka u Mostaru,
- Živnostenska banka, podružnica u Beču.

TRST, dne 25. rujna 1918.

**UPRAVNO VEĆE
JADRANSKE BANKE.**

pojedl
CENA lista: U p
za citavu god. l
za polugodište. l
tromesečno, K 12
sečno K 4 --, u m
daji 16 list. pojed
OGLASI primaju
upravi lista trg C
Tisak los. Kr
godina u
Nom
Berlin
sredovanjem
sonu prosled
Nemačka vla
žava, neka
neka obavest
te neka ih p
se započelo
program, sa
Zenih držav
njegovim ka
voru od 27
mijovna pre
prolca, mo
vlačno aklo
zraku. Maku
Kako
govoru, Tur
Nemač
Čovek, koji
odgovornost
mogla biti n
vori se u n
jašnjim nam
pristojno me
da se prego
i ne odvraće
menuti. U M
juna su se-
još uvek H
razabrati iz
B
Beč,
iljansko bo
Neumark, u
zračne nav
mrčeni br
kansko boj
Na srpskoj
— Poglavi
Ber
stana služ
skupina na
driji i pred
meka delat
na skupin
pustili luk
voica, koji
i Le Čate
stražnje l
navale iz
hain. Beau
vini rukar
navale pre
urevotira o
pukovnja
Löbbecke.
prestolja:
Tajijana n
tanje, zapo
obim stra
predzadnje
Berry te
dana sledi
bojnom k
grada Rei
Pontserver
Somme-Py
pao je n
tskim sm
ložaje. Ve
padnoprus
osobito u
bila je n
talisa pro
satnijama
redan ude
je na tom
pednom r
neprijatelj
medju Arg
jake naval
da provat
Ovde su s
juće naval
Charpentry
svema na
z padno p